

ליל שבת קודש פרשת מקץ שבת ב' דחנוכה ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רי"ח המדבר מענין נסיעה שאדם נוסע פתאום, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, דע שלפעמים כשננזר על האדם חס ושלום, איזה נזרה, 'ואף על גב דאיתו לא חזי מזלח חזי' (מגלה ג): ומחמת זה רוצה להסתיר את עצמו, ומזה בא שלפעמים פתאום האדם נוסע לאיזה מקום רחוק זהו כדי להסתיר את עצמו, ואף על פי שהוא אינו יודע מזה, עם כל זה הנפש יודעת מזה, על כן בא לו רצון לנסוע לשם, ולפעמים כשבא לשם הוא נתפרסם שם ביותר, ואז יוכל להזיק לו מאד, חס ושלום, ומזה היה הסתלקות צדיק גדול מאד שפתאום רצה לנסוע לארץ ישראל, והוא היה בעצמו יודע מזה שהיה צריך להסתיר את עצמו, ונסע על המדינה והיה פרסום גדול, ונסתלק באותו הדרך, וכן אירע בזמננו בסמוך השם יצילנו, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו בתורה זו, מאיפוא נמשך שאדם פתאום מתעורר לנסוע איזה נסיעה, בלי שיהיה לו טעם ברור, וזהו מחמת שרוצה להסתיר עצמו מן הבעל דבר הרוצה לקטרג עליו, וצריך לזהר מאד לישאר בהסתר בדרך נסיעתו, ולא להתפרסם, כי יכול להזיק לו מאד, וכמו שהיה אצל הגאון הצדיק רבי נפתלי כ"ץ זי"ע, שרצה לנסוע לארץ ישראל, ונסע דרך העיר איסטנבול במדינת טורקיה, ושמה נתפרסם, ונסתלק ונקבר שם, ורביז"ל בדרכו לארץ ישראל, עבר בעיר איסטנבול, והיה על קברו בערב שבת, ונתעלף שם, ובקושי הצליחו לעוררו, וסיפר אחר כך, שעל ידי שעוררו אותו, הצילו חיו, כי הגאון הצדיק הנ"ל אמר לו, שהוא מבודד שם מאד, ורוצה שרביז"ל ישכב אצלו, והיה בסכנה גדולה שלא יסתלק שם, ובזה שעוררו אותו, הצילו מן המוות, ומה שרביז"ל מזכיר בתורה זו "וכן אירע בזמנינו בסמוך", זה סובב והולך על חותנו של הרה"ק רבי יודל ז"ל, תלמיד רביז"ל, שהיה צדיק גדול מאד, ורצה לנסוע לארץ ישראל, והיה על הספינה, ובא תנין גדול ומשונה מאד, ורצה לבלוע את הספינה, ועלה הצדיק הנ"ל על התורן, והראה להתנין את הברית קודש, וברח התנין, ומזה נתפרסם לכולם את גודל קדושתו, אבל גרם לו שנסתלק אז על הספינה, ושמו אותו בתוך המים על דף

כדי שלא יסריח, והדף היה שט על יד הספינה כל הזמן, עד שהגיע לאיזה אי, ושם באותו אי היה להם קבלה, שיגיע איזה צדיק להיקבר שם, וקברו אותו בכבוד גדול, ואלו הם השני סיפורים שמזכיר רביז"ל בתורה זו.

נמצא שרביז"ל מגלה לנו, שעל ידי זה שאדם מסתיר את עצמו מבני אדם, ואינו רוצה בפרסומו, על ידי זה ניצול מקיטרוג הבעל דבר, ויכול להמשיך עבודתו בחיים חיותו, וזה ידיעה חשובה לאיש כשר שעוסק בעבודתו יתברך, שלא יהיה לו חשק ורצון להתפרסם דייקא, כי זה יכול להזיק לו מאד חס ושלום, רק העיקר שיעסוק בעבודת בתמימות ובהצנע לכת, ואם הקדוש ברוך הוא רוצה שיתפרסם, בעל כורחו יתפרסם, אבל לא יעשה שום פעולות לזה, ובזה יהיה יכול לפעול את כל מה שצריך, ולהגיע אל ענינו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו אצל יעקב אבינו, שהשתמש עם העצה הזאת, וצוה לבניו שיסתירו עצמם כל מה שיוכלו, וכמו שכתוב (בראשית מ"ב) וירא יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב אל בניו למה תתראו, כי יעקב אבינו ראה שצריכין לנסוע נסיעה למצרים, כי יש שבר שמה, שהוא מלשון תוחלת ותקווה, אבל לא ראה ברור איך ובמה, שהוא ממש ענין הנ"ל, שאף על פי שהוא לא חזו, אבל מזליה חזו, ולכן אמר לבניו, למה תתראו, היינו שלא תתראו עצמכם לפני בני עשיו וישמעאל כאילו אתם שבעים וכו', כמובא ברש"י שם, כדי שלא תתראו משונה וזר בעיני הבריות, ולא תתפרסמו ביניהם, ולא יקטרוג עליהם היצר הרע, ולכן אמר להם, שלא יכנסו בשער אחד למצרים, כדי שלא תשלוט בהם עין הרע, וכמו שכתוב (שם פסוק ה') ויבואו בני ישראל לשבור בתוך הבאים, ופירש"י, מטמינין עצמן שלא יכירו וכו', עיין שם, כי הכל היה כדי להסתיר אותם מפני המקטרגים שלא יזיקו להם, ובשעה שבאו לפני יוסף, הוא הבין היטיב שהם צריכין להתחרט ולתקן את מה שעיוותו כנגדו, ומה שרצו להרוג אותו, כי זרקו אותו לבור מלא נחשים ועקרבים, ולבסוף מכרו אותו לעבד, וכל הפגמים האלו באו מחמת שקינאו בו ושנאו אותו, והוא רצה להראות להם דרך התשובה, שאף על פי שמקנאים בבן אדם ושונאים אותו, אסור להרוג אותו ולהתיר את דמו, או למכור אותו, ולכן גם הוא השתמש עם עצה הנ"ל, להסתיר ולהצניע את עצמו, וכמו שכתוב (שם פסוק ז') ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות וכו', וחשד אותם למרגלים את הארץ, עד שסוף כל סוף התוודו בינם לבין עצמם, ואמרו (שם פסוק כ"א) אבל אשמים אנחנו וגו', וגם זה עדיין לא היה מספיק, ולכן התגולל עמהם מעשה הגביע, עד שחזרו ואמרו (בראשית מ"ג) מה נאמר

לאדני מה נדבר ומה נצטרק האלהים מצא את עון עבדיך, הננו עבדים לאדני וגו', לתקן את אשר מכרו אותו לעבד, אבל עדיין לא ידעו שזהו יוסף, ולכן עיקר התיקון היה לבסוף אחר מיתת יעקב אבינו, שבאו לפני יוסף, ונפלו לפניו, (בראשית נ') ויאמרו הננו לך לעבדים, ואז גילה להם יוסף סוד התשובה, ויאמר אליהם יוסף לא תיראו כי התחת אלהים אני, ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה למען עשה ביום הזה להחיות עם רב, היינו שעלינו לדעת שהכל סיבה מאת השם יתברך שהוא מסבב את כל הסיבות, ואין לנו אלא למסור את עצמינו לגמרי אליו יתברך, ובזה רצה להכניס בהם דעת האמת, שאסור לרדוף שום יהודי ולשנוא אותו ולהתיר את דמו, והשם יתברך יזכינו להכניס בעצמינו אהבת ישראל באמת, ונזכה להתאחד עם כל נשמות ישראל, עדי נזכה לראות בגאולתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת מקץ שבת ב' דחנוכה ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה ממלך וקיסר מעשה ב' דף כ"ב עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה, גם הבת קיסר היתה עצבה תמיד, והיה הקיסר מוליכה לחצרות שלו ופלטין שלו, והראה אותה גדולתה והיא היתה עצבה, והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה עד שנחלה, וכל מה ששאלו אותו על מה אתה חולה, לא רצה להגיד, ואמרו להמשמש אותו: אולי תוכל אתה לחקר אצלו? ואמר להם, שהוא יודע, כי הוא היה עמו אז במקום שלמד שם, והגיד להם הדבר, כי בוודאי כל אחד מישראל רוצה להתדבק עם שורשו, היינו עם השכינה הקדושה, ועיקר הדביקות אליה על ידי התורה הקדושה, שהיא כמו טבעת הקידושין והאירוסין בין נשמות ישראל לאביהם שבשמים, ומרוב געגועין נעשה כמו חולה ממש, וכמו שכתוב (שיר השירים ב') סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני, כי כל יהודי בשורשו רעב וצמא מאד אל דבר ה', רק לפעמים נסתר ונעלם ממנו רעבון זאת מרוב בלבולים

והרפתקאות שעוברים עליו, כי יש מזונא דגופא ומזונא דנשמתא (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה'), במזון הגוף, כל אחד מרגיש תיכף ומיד שהוא רעב ושלא אכל זמן רב, ומחפש כל מיני עצות ותחבולות להשביע רעבונו, אבל במזון הנפש, שהוא רעבון הנשמה, לא כל אחד זוכה להרגיש הרעבון שלו, כי הוא נמצא בתוך הסתרה שבתוך הסתרה, עד שאינו יודע כלל מה חסר לו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ג"ו), ולכן צריכין להתקרב אל הצדיק האמת, שיפתח את עיניו להרגיש רעבון וצמאון נפשו, ושיגלה לו הדרך שמשביעים אותה בלמודי התורה הקדושה, כי בוודאי יש דרך קלה ומתוקה לבא אל נעימות התורה, אבל הבעל דבר עושה כל מה שביכולתו למנוע את האדם ממנה, וכשירגיש שהוא צמא ורעב מאד אל התורה, בוודאי יקפוץ על כל המניעות, ויקשיב ויציית אל דברי הצדיקים המגלים את נעימות התורה.

ואזי נזכר המלך, שכבר נתחתן הוא עם הקיסר מקדם, והלך וכתב להקיסר, שיכין עצמו על החתונה, כי כבר נתקשרו מקדם, כנ"ל, ולא רצה הקיסר, אך לא היה יכול להעז ולסרב, והשיב לו, שישלח המלך בנו אליו, ויראה אם יוכל לנהוג מדינות, אזי ישיא בתו אליו; ושלח בנו אליו (היינו שהמלך שלח בנו להקיסר, כאשר צוה הקיסר, כנ"ל), והושיבו הקיסר בתוך חדר, ומסר לו ניירות של עסקי המדינה, לראות אם יוכל לנהג את המדינה, כי לא בפעם אחד האדם זוכה להגיע אל אהבת ונעימות התורה, והרבה משברים וגלים עוברים עליו עד שזוכה ליכנס לתוך חדרי התורה, ומתפשטים לפניו כל מיני מניעות ועיכובים לראות אם כוונתו באמת להגיע אל פנימיות התורה הקדושה, ומוסרים לו כל מיני ניירות ועסקים, לראות אם יבין מרחוק שכל תכליתו הוא רק לידבק בתורה הקדושה, ולמצוא בתוכה את השכינה הקדושה ולהתחתן עמה, ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ותמיד מתמיד בתורה, אפילו אם אינו מבין אותה היטיב בתחילה, כי על ידי עקשנותו ושקידתו בלימוד התורה, ועל ידי שאינו עוזב את התורה בכל מחיר, יזכה ליכנס בתוכה באמת, ולהמשיך על עצמו עוצם נעימותה, והשם יתברך יזכינו להיות קשורים ודבוקים בתורה הקדושה באמת, עדי נזכה לחזור בתשובה שלמה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת וישב מקץ ב' דחנוכה ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים גוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ז' המדבר מחנוכה ומיום כיפור, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), וזה בחינת חנוכה, כי דע, כי כל אחד ואחד כפי מה שזוכה לפעול בקשתו ביום הכיפורים, דהיינו בקשת סלח נא, כן יש לו חנוכה, כי על ידי סלח נא נעשה חנוכה, ועל כן רמו משה רבינו עליו השלום צירוף חנוכה בפסוק (במדבר י"ד), סלח נא כי סלח נא לעון העם ה'זה כגודל ח'סדיך ו'כאשר נ'שאתה הוא ראשי תיבות חנוכה וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מבואר בספרים הקדושים, שגמר כל התיקונים של ימי תשרי, שהם ימי ראש השנה, יום הכיפורים, וסוכות, הם ימי חנוכה, ועד אז יכולים עדיין להמתיק את כל הדינים הקשים חס ושלום, ולהפכם לרחמים, וביותר ב"זאת חנוכה", שהוא יום האחרון של חנוכה, שהוא גמר כל התיקונים האלו, ורביז"ל מגלה לנו בתורה זו, את פנימיות קשר הדברים, מהו השייכות בין יום הכיפורים לחנוכה, כי הקדוש ברוך הוא הסכים לבקשת משה רבינו עליו השלום (במדבר י"ד) סלח נא לעוון העם כגודל חסדיך וגו', ואמר לו, "סלחתי כדבריך", כי משה רבינו ביקש אז על מחילת חטא המרגלים, שפגמו בקדושת ארץ ישראל, שהוא מקום האמונה, וכמו שכתוב (תהלים ל"ז) שכנ ארץ ורעה אמונה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ז'), כי בארץ ישראל מתגלה האמונה וההשגחה ביותר, וכמו שכתוב (דברים י"א) תמיד עיני הוי"ה אלקיך בה מראשית השנה עד אחרית שנה, ומבואר בזה הקדוש (פרשת שלח), שהמרגלים פגמו בפגם הישות והגיאות, כי ראו שבארץ ישראל לא יהיה להם התנשאות וגדולה, ולכן לא רצו ליכנס לשם, והפגם הזה גרם חורבן בית המקדש, וכמו אמרו חכמינו הקדושים (תענית כ"ט) אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות, היינו הבכיה של תשעה באב שהוא על חורבן בית המקדש, כי מיד שפגמו בישות וגיאות, וגירשו מהם את השכינה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ה.), שעל הבעל גאווה אומר הקדוש ברוך הוא, אין אני והוא יכולים לדור במקום אחד, בזה גרמו חורבן הבית המקדש, ולא זכו שידור השכינה ביניהם, אבל בזה שפעל משה רבינו להם סליחה ומחילה, וזכו אחר כך ליכנס

לארץ ישראל, ולבנות את בית המקדש, בזה הוריד מהם החטא והפגם הזה, והצליחו להכניע את עצמם מלפניו יתברך.

ולכן בזכות זה, זכו אחר כך גם בבית שני, לחנך את בית המקדש, ולחזור לקחת אותה מידי היוונים שטימאו אותה, וזכו לנס הגדול של ימי חנוכה, המכנים אור ואמונה בכל בית ישראל, כי האור הזה נשאר אצל נשמות ישראל לנצח, וכמו שכתב הרמב"ן הקדוש (ריש פרשת בהעלותך) שאמר הקדוש ברוך הוא לאהרן הכהן, "שלך קיים לעולם", שזה סובב והולך על גרות חנוכה, שנשאר לנו אפילו בתוקף גלותינו, שכל יהודי נעשה בביתו כמו כהן גדול, המדליק את המנורה בבית המקדש (וכמבואר בבעל המאור בפרק שני מס' שבת), שמחמת זה אסור להשתמש לאור גרות חנוכה, כי הם כמו הנרות של הבית המקדש, כי כח זה הוריש לנו משה רבינו, מאז שפעל סליחה ומחילה על חטא המרגלים, שיצליחו נשמות ישראל לבטל עצמם לגמרי מלפני הקדוש ברוך הוא, ולעלות ולהתדבק בו, ואפילו שיהיו בגלות עמוק תחת היוונים, שרצו לעקור את האמונה והזכרת שם ה' מעם ישראל, אבל הצדיקים שבדור יהיה להם כח להלחם נגדם ולנצחם, ולצעוק "מי כמכה באלים ה'", ולהכניע את עוצם טומאתם, ואף על פי שהיוונים גזרו לחקוק על קרן השור, שאין לכם חלק באלקי ישראל, היינו לחקוק אפילו על בקבוק של תינוק, הנעשה מקרן השור (כמבואר במסכת שבת ל"ה:), שאין להם חלק באלקי ישראל חס ושלום, החשמונאים, שהיו הצדיקים שבדור, לא פיהדו מהם, רק גילו ופירסמו את האמונה הקדושה לעיני כל, ובזה הכניעו אותם, וכן נעשה בכל דור ודור, שהצדיקים שבדור לוחמים נגד המתיוונים שבדור, שרוצים לעקור את האמונה מכלל ישראל חס ושלום, והם יוצאים בכח גדול להלחם נגדם, אבל סובלים סבל גדול עד שמצליחים להגיע אל מבוקשם, וכמו שמצינו בפרשת השבוע, את גודל הסבל שסבל יוסף הצדיק על שרצה לישאר חזק באמונה, ולגלות אותה לכל באי עולם, כי נרדף מפני אחיו שרצו להרגו, ואחר כך זרקו אותו בבור, ומכרו אותו לעבד, אבל הוא נשאר חזק באמונתו, וגילה לכולם אלקותו יתברך עד שהוכרחו להתוודות ולומר (בראשית מ"ב) אבל אשמים אנחנו וגו', כי זהו עבודת הצדיקים שבכל דור ודור, שהם מוסרים נפשם לקרב נשמות ישראל אל אביהם שבשמים, ולפעול להם סליחה ומחילה, כמו שעשה משה רבינו לנשמות ישראל בחטא המרגלים, ולכן שפיר מובן הענין, שכפי ה"סלח נא" שאדם זוכה לפעול ביום הכיפורים, כן יש לו חנוכה, כי ה"סלח נא" של יום הכיפורים, מכפר על עוון המרגלים, שפגמו בקדושת ארץ ישראל על ידי עוון הישות והגיאיות, וכפי שמכפרים חטא זה, כן זוכה למעום אור חנוכה, שהוא חינוך בית המקדש, שהוא נקודת המרכז של קדושת ארץ ישראל,

וטועמים טעם אור הגנוז המאיר בימים אלו, והקדוש ברוך הוא יזכינו להמשיך על
עצמינו קדושת ימים אלו, ונזכה לפעול בהם כל מיני ישועות ברוחניות ובגשמיות,
בני חיי ומזונני, לנו ולכל ישראל אמן ואמן.

